

Fra redaktionen

Endnu et år hvor uddannelsesverdenen er blevet udsat for mange impulser fra det omliggende samfund nærmer sig sin afslutning. Det er vel grundvilkårene i denne verden: meget er under forandring, men meget fortsætter i nogenlunde vante spor. MONA forsøger i hvert fald fortsat at gøre sit til at styrke de naturvidenskabelige undervisningsfag. Her er vores bidrag.

Vi bringer denne gang to artikler om folkeskolelæreres aktuelle situation over for nylige tiltag fra Undervisningsministeriet. Den første er af Charlotte Krog Skott og Thomas Kaas. Den har overskriften *Matematiklæreres planlægningspraksis og læringsmålstyret undervisning* og tager sit udgangspunkt i et retorisk spørgsmål til ministeriets indsats med læringsmålstyret undervisning: Giver ministeriets angivne didaktiske ramme et tilstrækkeligt grundlag for at lærere kan planlægge en undervisning hvor der er sammenhæng mellem faglige mål, undervisningsaktiviteter og fagdidaktisk grundlag? Det diskuteres her i lyset af dels to teoretiske perspektiver på planlægning, et rationelt og et relationelt, og dels et udviklings- og forskningsprojekt om læreres planlægningspraksis. Artiklen peger på at der er en diskrepans mellem rammens anvisninger og den studerede planlægningspraksis, og den munder ud i forslag til en anden planlægningstænkning end den i ministeriets vejledninger.

Den anden beskæftiger sig med de ny fælles mål for biologi i folkeskolen: Sanne Schnell Nielsen beskriver i *Fælles Mål og modelleringskompetence i biologiundervisningen – forenkling nødvendiggør fortolkning* hvilke kvaliteter og begrænsninger disse nye fælles mål har som støtte for lærernes arbejde med at implementere navnlig modelleringskompetencemålet for dette fag i folkeskolen. Hun giver bud på hvordan modelbegrebet og modelleringskompetencemålet kan fortolkes når modeller og modellering skal inddrages kvalificeret i undervisningen, men sætter spørgsmålstejn ved hvor godt indholdet og formatet i Fælles Mål understøtter lærernes arbejde med at kvalificere brugen af modeller og modellering i undervisningen. Hun giver også konkrete eksempler på hvordan modelleringskompetencemålet kan udfoldes og omsættes til undervisningspraksis så der bliver sammenhæng mellem biologifagets formål, modelbegrebet og modelleringskompetencemålet.

Den tredje artikel drejer sig om studiestarten på naturvidenskabelige universitetsuddannelser. I *Studiegrupper og studiegruppevejledere på naturvidenskabelige universitetsuddannelser* beskriver Nadia Rahbek Dyrberg, Camilla Gundlach Kromann og Claus Michelsen hvordan man på Syddansk Universitet i Odense har udviklet et studiegruppekoncept med tilknyttede studiegruppevejledere hvis opgave det er at facilitere gruppernes arbejde og sikre produktivitet og samarbejde og derved hjælpe de nye studerende på vej i transformationen fra elev til studerende. Den her rappor-

terede undersøgelse kan konstatere at de nye studerende oplever gavnlige effekter af studiegrupperne både fagligt, socialt og hvad angår studietekniske kompetencer. Et særligt interessant fund er at også studiegruppevejlederne udvikler deres studiekompetencer gennem funktionen som studiegruppevejleder.

Dette nummers aktuelle analyse har sit udspring i et statusmøde om to interessante læreruddannelsesprojekter, som blev afholdt i september 2015. I *Udsigt til bedre læreruddannelse* beskriver Ole Goldbech og Keld Nielsen de to projekter, ASTE og QUEST, og giver en udmærket oversigt over de udfordringer og muligheder som projekterne har afdækket, både i deres egne rammer og i hele det omkringliggende 'system'.

I den anden, korte analyse, *10 år med MONA – hvordan er det, og hvad skal det blive til?* har MONAs daglige redaktører Kjeld Bagger Laursen og Sebastian Horst benyttet det nylige 10 års jubilæum til at gøre status over hvordan det er gået bladet og hvad der er i udsigt.

Af kommentarer til sidste nummers artikler bringer vi tre. Den første, *Elever som forskere i naturfag – kan S/R løse literacy udfordringen?* af Anette Vestergaard Nielsen, forholder sig til Annette Tingstads beskrivelse af det amerikanske science-undervisningssystem S/R og giver et indblik i nogle fordele og ulemper ved en mulig overførsel af systemet til danske forhold.

Den anden, *Myter om matematiklæring?*, er af Claus Jessen, og den er en reaktion på nogle af de udfordringer og muligheder der er angivet (såvel som antydnet) i Midtby og Ahrenkiels artikel om digitale læremidlers potentiale for udvikling af studerendes matematikkompetencer.

Endelig giver Birthe Bitsch Mogensen i *Den åbne skole og skoletjenester* et indblik i hvordan landets skoletjenester kan forholde sig til folkeskolereformens opdrag om den åbne skole som var emnet i Trine Hyllesteds aktuelle analyse i septembernummeret.

Vi har to boganmeldelser, en af Ole Haubo Christensen om *Guide til Fælles Mål i naturfag* af Peter Norrild, Christina Frausing Binau og en af Jacob Bahn om Arne Mogensens *Lektionsstudier i skolen – kollegial sparring gennem fælles studier*.

Vi ønsker alle vore læsere et godt nytår!